

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 299/2019-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. septembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša a Mojмира Mamojku (sudca spravodajca) prerokoval prijatú ústavnú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA] t. č. v Ústave na výkon väzby [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Ribárom, Námestie sv. Michala 11, Hlohovec, v časti namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/2017 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tos 27/2019 v súvislosti s dĺžkou rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva [REDAKČIA] podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/2017 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tos 27/2019 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadostučinenie v sume 500 € (slovom päťsto eur), ktoré je mu Okresný súd Galanta povinný zaplatiť v sume 300 € (slovom tristo eur) a Krajský súd v Trnave v sume 200 € (slovom dvesto eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Galanta a Krajský súd v Trnave sú povinné uhradiť [REDACTED] [REDACTED] trovy konania v sume 346,26 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov) spoločne a nerozdielne na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Ribára, Námestie sv. Michala 11, Hlohovec, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti [REDACTED] nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 299/2019-16 z 2. júla 2019 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), z 25. marca 2019 v časti namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 63/2017 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tos 27/2019 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“) v súvislosti s dĺžkou rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol z dôvodu jej oneskorenosti a zjavnej neopodstatnenosti.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ je obžalovaný zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 1 Tp 46/2016 zo 14. augusta 2016 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

3. Sťažovateľ podal 20. decembra 2018 okresnému súdu žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a následne mu 25. decembra 2018 podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku a alternatívne jej nahradenie dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okresný súd uznesením sp. zn. 1 T 63/2017 z 30. januára 2019 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) rozhodol, že sťažovateľa prepúšťa z väzby na slobodu, pričom jeho väzbu nahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti označenému uzneseniu podal sťažnosť prokurátor.

4. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 27/2019 zo 14. marca 2019 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) rozhodol, že uznesenie okresného súdu zrušuje v celom rozsahu, žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietá a rovnako zamietá aj jeho žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

5. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že okresný súd a krajský súd rozhodovali o jeho žiadosti z 20. decembra 2018, resp. o jeho žiadosti z 25. decembra 2018 neprimerane dlho, a to celkovo 91 dní.

II.

Vyjadrenia okresného súdu a krajského súdu a replika sťažovateľa

6. K opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sa vyjadrila podpredsedníčka okresného súdu prípisom sp. zn. Spr 390/2019 z 8. augusta 2019, ku ktorému je pripojený prehľad úkonov okresného súdu v napadnutom konaní. Podpredsedníčka okresného súdu poukázala na to, že sťažovateľ podľa pečiatky Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby [REDAKOVANÉ] odovzdal svoju žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu do pošty 27. decembra 2018, pričom tá bola okresnému súdu doručená 31. decembra 2018, a teda nie 25. decembra 2018, ako to tvrdí sťažovateľ. Je pravdou, že žiadosť obhajcu o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka bola prijatá 20. decembra 2018 (štvrtok) a spracovaná podateľňou okresného súdu 27. decembra 2018, pričom však je potrebné zohľadniť to, že od 23. decembra 2018 do 26. decembra 2018 vrátane boli dni pracovného voľna, pokoja a štátne vianočné sviatky. Záverečná správa k predbežnému šetreniu bola probačnou a mediačnou úradníčkou podaná 14. januára 2019. Je pravdou, že senát okresného súdu rozhodoval o sťažovateľových žiadostiach na hlavnom pojednávaní 31. januára 2019, ktorého termín bol určený už 31. októbra 2018.

6.1 Podpredsedníčka okresného súdu nepovažuje postup okresného súdu v napadnutom konaní za ústavne neakceptovateľný, teda za taký, ktorý by mal za následok porušenie sťažovateľom označených práv. Zároveň vyjadrila súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

7. K opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sa na výzvu ústavného súdu vyjadril predseda krajského súdu prípisom sp. zn. Spr 380/19 z 5. augusta 2019, v ktorom zrekapituloval priebeh konania pred krajským súdom a uviedol, že zákonná sudkyňa bola v období od 4. februára do 14. februára 2019 a následne od 25. februára 2019 do 8. marca 2019 práceneschopná. Neverejné zasadnutie vo veci sťažovateľa bolo určené na 14. marec 2019 po návrate sudkyne z práceneschopnosti. Podľa predsedu krajského súdu patrí právna vec sťažovateľka do štandardnej rozhodovacej agendy, avšak v tomto prípade je potrebné komplexne vyhodnotiť rozsah spisového materiálu (spis má dosiaľ 1061 strán). Predseda

krajského súdu poukázal na to, že dĺžku konania pred krajským súdom ovplyvnila predovšetkým práceneschopnosť zákonnej sudkyne.

7.1 Predseda krajského súdu považuje sťažovateľovu ústavnú sťažnosť za nedôvodnú. Zároveň vyjadril súhlas s tým, aby ústavný súd v danej veci upustil od ústneho pojednávania.

7.2 K prípisu krajského súdu bolo pripojené aj vyjadrenie zákonnej sudkyne, ktorá poukázala na svoju práceneschopnosť a doplnila, že po neverejnom zasadnutí 14. marca 2019 bolo uznesenie krajského súdu vypracované 18. marca 2019 a expedované 19. marca 2019.

8. Sťažovateľ vo svojej replike k prípisom okresného súdu a krajského súdu uviedol, že námietky okresného súdu a krajského súdu týkajúce sa vnútornej organizácie súdu je nutné označiť za skutočnosti netvoriace objektívnu prekážku brániacu konaniu vo veci. Vnútornú organizáciu súdov totiž sťažovateľ nemá možnosť ovplyvniť, a teda nemá ani možnosť predpokladať existenciu vzniknutých prekážok. Celková doba rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu bola 91 dní, pričom sťažovateľ osobitne poukazuje na to, že v jeho prípade ide o opakované porušenie jeho práv v konaní o väzbe. Sťažovateľ zároveň súhlasil s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania v jeho veci.

9. Ústavný súd so súhlasom účastníkov podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil v tejto veci od ústneho pojednávania, keďže od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon...

13. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu

14. Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

15. Z ustanovení čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorými sa zaručuje osobná sloboda, možno vyvodiť aj právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná (III. ÚS 7/00, II. ÚS 642/2017).

16. Ústavný súd už vo svojej judikatúre k rozhodovaniu všeobecných súdov o väzbe obvineného/obžalovaného uviedol, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenu posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatoval, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom

stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011).

17. Článok 5 ods. 4 dohovoru predstavuje *habeas corpus* ustanovenie dohovoru. Toto ustanovenie poskytuje zadržanej osobe právo aktívne sa domáhať súdneho preskúmania pozbavenia slobody [pozri rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) z 28. 10. 2003 vo veci Rakevich proti Rusku, sťažnosť č. 58973/00, bod 43].

18. Podľa judikatúry ESLP má mať väzba striktne obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Otázka rýchlosti rozhodovania sa musí posudzovať s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu (pozri rozsudok z 28. 11. 2000 vo veci Rehbock proti Slovinsku, sťažnosť č. 29462/95, bod 84).

19. Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (už citovaný Rehbock proti Slovinsku, bod 84; tiež I. ÚS 18/03). Vzhľadom na to, že „v stávke“ je osobná sloboda jednotlivca, zmluvný štát musí zabezpečiť, aby sa v konaní postupovalo tak rýchlo, ako to je možné (pozri rozsudok Veľkého senátu vo veci Khlaifia a ďalší proti Taliansku z 15. 12. 2016, sťažnosť č. 16483/12, bod 131).

20. ESLP už v súvislosti s rýchlosťou rozhodovania o väzbe judikoval, že nadmerná pracovná zaťaženosť sudcov a ani dovolenkové obdobie nemôžu ospravedlniť obdobia nečinnosti súdu (pozri rozsudok vo veci E. proti Nórsku z 29. 8. 1990, bod 66, rozsudok vo veci Bezicheri proti Taliansku z 25. 10. 1989, sťažnosť č. 11400/85, bod 25; tiež II. ÚS 642/2017).

21. Akékoľvek výnimky z požiadavky „rýchleho“ preskúmania vyplývajúce z čl. 5 ods. 4 dohovoru si vyžadujú striktný výklad (pozri rozsudok vo veci Lavrentiadis proti Grécku z 22. 9. 2015, sťažnosť č. 29896/13, bod 45).

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

A.

Priebeh napadnutého konania okresného súdu a napadnutého konania krajského súdu

22. Ústavný súd preskúmal obsah na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu a dospel k týmto pre posúdenie sťažnosti relevantným zisteniam:

- 20. decembra 2018 podal sťažovateľ prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy žiadosť o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka,
- 27. decembra 2018 bolo podanie sťažovateľa predložené zákonnému sudcovi, ktorý 28. decembra 2018 udelil písomný pokyn probačnej a mediačnej úradníčke na realizáciu inštitútu predbežného šetrenia v súvislosti s kontrolou výkonu rozhodnutia technickými prostriedkami,
- 27. decembra 2018 podal sťažovateľ v ústave na výkon väzby žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Táto žiadosť bola okresnému súdu doručená 31. decembra 2018,
- 14. januára 2019 bola okresnému súdu predložená záverečná správa k predbežnému šetreniu probačným a mediačným úradníkom,
- 30. januára 2019 rozhodol okresný súd na hlavnom pojednávaní uznesením tak, že sťažovateľa prepúšťa z väzby na slobodu, pričom jeho väzbu nahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka. Prokurátor zahlásil proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť,
- 7. februára 2019 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie okresného súdu,
- 12. februára 2019 prokurátor odôvodnil svoju sťažnosť proti uzneseniu,
- 15. februára 2019 bola sťažnosť prokurátora expedovaná sťažovateľovi a jeho obhajcovi,
- 18. februára 2019 bol súdny spis predložený krajskému súdu,

- 21. februára 2019 bola sťažnosť prokurátora doručená sťažovateľovi. Ten sa k nej vyjadril 26. februára 2019,

- 14. marca 2019 krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 27/2019 zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a zamietol žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj žiadosť o nahradenie väzby dohľadom mediačného a probačného úradníka,

- 18. marca 2019 bolo vypracované uznesenie krajského súdu a nasledujúci deň bolo expedované.

- 21. marca 2019 bolo uznesenie krajského súdu doručené sťažovateľovi.

23. Z uvedeného vyplýva, že konanie na okresnom súde trvalo od 20. decembra 2018 do 18. februára 2019, teda celkovo 60 dní. Konanie na krajskom súde následne trvalo do 21. marca 2019, keď bolo uznesenie krajského súdu doručené sťažovateľovi, teda celkovo 31 dní.

24. Ústavný súd zároveň konštatuje, že nálezom č. k. III. ÚS 21/2018-41 z 2. mája 2018 už rozhodol okrem iného o porušení sťažovateľových základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, a to v súvislosti s rýchlou rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 10. augusta 2017.

B.

Vyhodnotenie postupu okresného súdu a krajského súdu

25. Ústavný súd konštatuje, že lehota rozhodovania o žiadostiach sťažovateľa predstavovala na okresnom súde i na krajskom súde samostatne viac ako mesiac a celkovo viac ako tri mesiace. Navyše, doba 60 dní, ktoré potreboval okresný súd na rozhodnutie a následne predloženie spisu krajskému súdu, signalizuje už na prvý pohľad neprimeranú dĺžku konania o väzbe.

26. Podpredsedníčka okresného súdu poukázala v súvislosti s dĺžkou napadnutého konania na okresnom súde na dni pracovného pokoja od 23. decembra 2018 do 26. decembra 2018. Zároveň neuviedla, že by sa na predĺžení napadnutého konania podieľal sťažovateľ.

27. Predseda krajského súdu poukázal v súvislosti s dĺžkou napadnutého konania na krajskom súde na práceneschopnosť zákonnej sudkyne a rozsah spisového materiálu. Zároveň nepoukázal na žiadnu skutočnosť, ktorú by pri vyhodnocovaní postupu krajského súdu bolo možné pripísať na ťarchu sťažovateľa.

28. Ústavný súd dáva v nadväznosti na argumentáciu okresného súdu a krajského súdu do pozornosti záväzky vyplývajúce pre Slovenskú republiku z dohovoru. EŠLP konštantne judikuje, že zmluvné štáty si majú právny poriadok organizovať tak, aby súdy mohli naplniť rôzne požiadavky, ktoré z dohovoru vyplývajú. Je zodpovednosťou štátu a úlohou súdov zabezpečiť organizáciu práce tak, aby sa väzobné konanie viedlo čo najrýchlejšie (pozri rozsudok Veľkej komory vo veci Khlaifia a ďalší proti Taliansku z 15. 12. 2016, sťažnosť č. 16483/12, bod 131). Preto je ich úlohou prijať potrebné administratívne opatrenia na zabezpečenie rýchleho vybavenia naliehavých vecí, obzvlášť v prípadoch týkajúcich sa osobnej slobody jednotlivca, a to aj počas dovolenkového obdobia či napriek nadmernej pracovnej zaťažnosti sudcov (pozri už citované rozsudky E. proti Nórsku a Bezicheri proti Taliansku, tiež II. ÚS 642/2017, kde ústavný súd neakceptoval „mimoriadnu rodinnú udalosť“ ako relevantnú okolnosť, ktorá by mohla ospravedlniť celkové predĺženie väzobného konania).

29. Ústavný súd vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní poukazuje na to, že úlohou okresného súdu po predložení záverečnej správy k predbežnému šetreniu probačného a mediačného úradníka (14. januára 2019) bolo vzhľadom na dátum podania žiadosti sťažovateľa (20. decembra 2019) bezodkladne o nej rozhodnúť, nie vyčkávať viac ako dva týždne na hlavné pojednávanie (30. januára 2019).

30. Podobne, úlohou krajského súdu bolo zabezpečiť organizáciu práce tak, aby (opakovaná) práceneschopnosť zákonnej sudkyne zbytočne nepredlžovala napadnuté konanie. Ústavný súd akceptuje, že objektívnu okolnosť na strane sudcu (práceneschopnosť) nemožno vopred vylúčiť, avšak ak nastane, jej dôsledky nemôže znášať obvinený či obžalovaný (sťažovateľ). Riešenie takejto situácie spočíva v organizácii práce súdu a konkrétneho sudcu.

31. Ústavný súd poukazuje na to, že súdny spis bol krajskému súdu predložený týždeň pred začiatkom práceneschopnosti zákonnej sudkyne (druhej v poradí). Keďže na krajskom súde pravdepodobne neexistovali administratívne opatrenia na zabezpečenie plynulosti väzobného konania v čase jej neprítomnosti, bolo po jej návrate potrebné o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu okresného súdu rozhodnúť bezodkladne a rovnako bezodkladne prijaté rozhodnutie vypracovať a expedovať.

32. Pokiaľ krajský súd poukazuje na rozsah spisového materiálu, ústavný súd konštatuje, že túto okolnosť možno pri posudzovaní rýchlosti konania zväžiť, avšak v prípade sťažovateľa nemôže ospravedlniť celkovú dĺžku konania pred krajským súdom. Napokon, aj predseda krajského súdu uviedol, že dĺžku konania pred krajským súdom ovplyvnila predovšetkým práceneschopnosť zákonnej sudkyne.

33. Ústavný súd zároveň poukazuje na to, že okresný súd ani krajský súd neidentifikovali predĺženie konania, ktoré by bolo možné pripísať na ťarchu sťažovateľa.

34. Uvedomujúc si záväzky Slovenskej republiky plynúce z dohovoru, ústavný súd konštatuje, že okresný súd a ani krajský súd svojím postupom v napadnutých konaniach nevyhoveli prísnyim požiadavkám na urýchlenosť väzobného konania vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 dohovoru, ako aj z čl. 17 ústavy.

35. Ústavný súd preto rozhodol, že okresný súd v napadnutom konaní a krajský súd v napadnutom konaní porušili sťažovateľove základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

36. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie (obdobne § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde).

37. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

38. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

39. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva alebo slobody, je povinný sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu. Ak ten, komu bolo uložené zaplatiť sťažovateľovi finančné zadosťučinenie, v tejto lehote priznané finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nezaplatí, v zmysle odseku 2 citovaného ustanovenia sa zvyšuje finančné zadosťučinenie priznané ústavným súdom o 5 % za každý aj začatý rok omeškania až do jeho zaplatenia.

40. Sťažovateľ požadoval priznať mu finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €, čo odôvodňuje dôležitosťou práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, ich opakovaným porušením v danom trestnom konaní a intenzitou tohto porušenia.

41. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho

porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu vo vzťahu k porušeniu základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva zaručeného v čl. 5 ods. 4 dohovoru v súvislosti s požiadavkou neodkladnosti a urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu postupom okresného súdu v napadnutom konaní a postupom krajského súdu v napadnutom konaní je dôvodné priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

42. Vo veci sťažovateľa s prihliadnutím na všetky jej konkrétne okolnosti (nečinnosť okresného súdu i krajského súdu) ústavný súd v súlade so zásadou spravodlivosti považoval za primerané, aby okresný súd zaplatil sťažovateľovi ako finančné zadosťučinenie za utrpenú nemateriálnu ujmu sumu 300 € a krajský súd sumu 200 eur (bod 2 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

43. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Právny zástupca sťažovateľa vyčíslil trovy právneho zastúpenia sumou 519,39 € za tri úkony právnej služby.

44. Pri výpočte trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

45. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2019 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie písomného vyhotovenia sťažnosti ústavnému súdu) v sume 346,26 € vrátane režijného paušálu, ktorú ústavný súd sťažovateľovi priznal (bod 3 výroku tohto nálezu).

46. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia sú okresný súd a krajský súd povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov).

47. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. septembra 2019